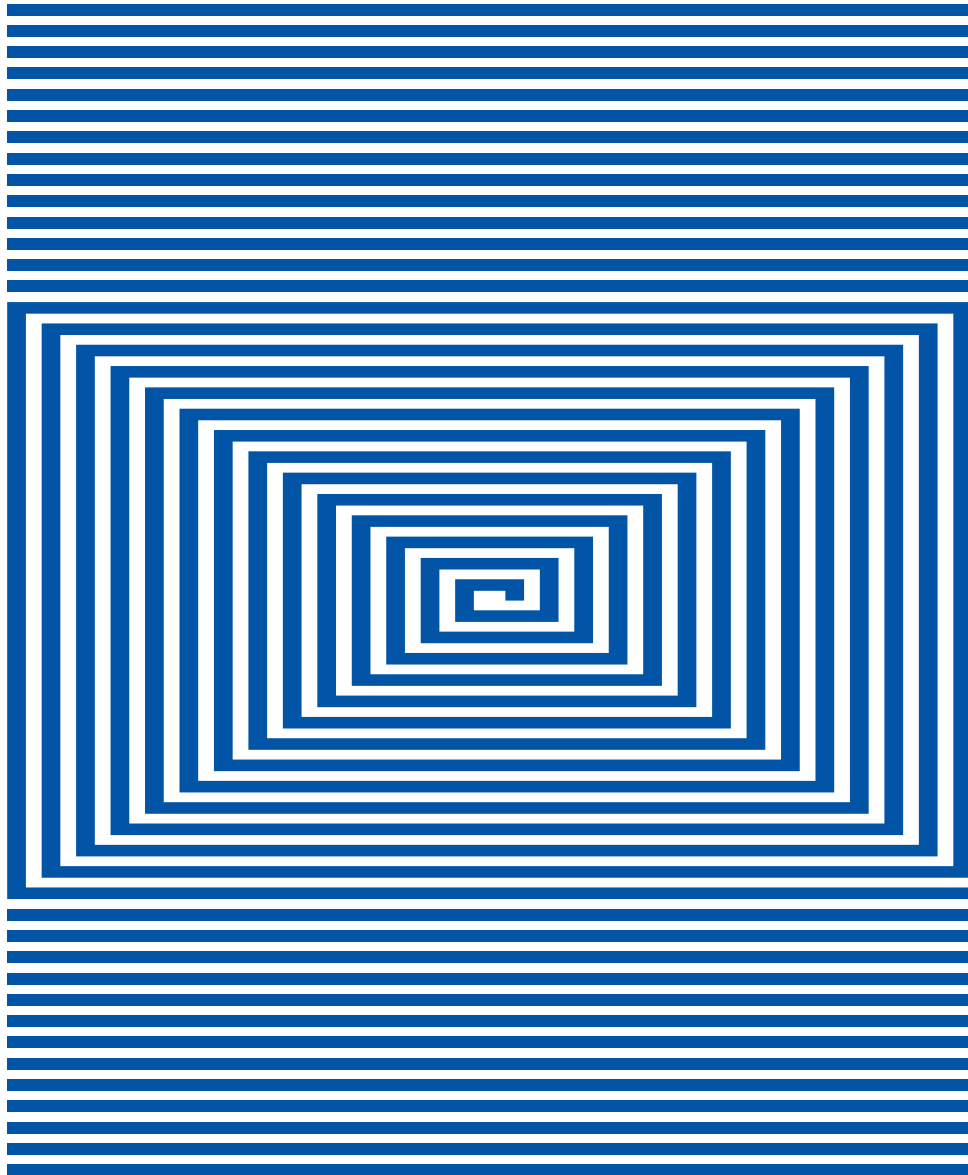

EDUCATIEVE MAP VOOR LEERKRACHTEN |

CONTOUR 7 BIENNALE VOOR BEWEGEND BEELD
A MOVING IMAGE BIENNALE

in MECHELEN 29.08–08.11.2015 WWW.CONTOUR7.BE
#CONTOUR7

7^e Biënnale voor Bewegend Beeld in Mechelen

MOET KUNST MOOI ZIJN?
MOET KUNST ÜBERHAUPT IETS?
IS YOUTUBE KUNST?
MAG JE EEN AFKEER HEBBEN VAN KUNST?
IS JE FAVORIETE FILM KUNST?
MAG JE KUNST AANRAKEN?
WIL JE KUNST AANRAKEN?
MAG KUNST JE RAKEN?
IS ER KUNST OP STRAAT?
IS ER KUNST IN JOUW HUIS?
WAT IS BEWEGEND BEELD?
ALS HET BEELD BEWEEGT, STA JIJ DAN STIL?
IS EEN GEBOUW KUNST?
IS LUISTEREN EEN KUNST?
WAT ZEGT KUNST OVER JOU?
WAT WIL JIJ OVER KUNST ZEGGEN?
KAN KUNST GEVAARLIJK ZIJN?
KAN KUNST INTERESSANT ZIJN?
HOEFT KUNST INTERESSANT TE ZIJN?
KAN KUNST EEN VERHAAL VERTELLEN?
KAN KUNST PIJN DOEN?
MAAKT KUNST DEEL UIT VAN DE MAATSCHAPPIJ?
MAAKT KUNST DEEL UIT VAN JOUW WERELD?
MAAKT KUNST DEEL UIT VAN DE STAD?
WAT IS VOOR JOU KUNST?
IS KUNST WAARDEVOL?
HEEFT IEDEREEN RECHT OP KUNST?
MOET IEDEREEN VAN KUNST HOUDEN?
KEN JIJ EEN KUNSTENAAR?
BEN JIJ EEN KUNSTENAAR?
HEB JE ZELF AL EEN KUNSTWERK GEMAAKT?
IS KUNST STILTE?
MAAKT KUNST LAWAAI?
IS KUNST EEN KOMPAS?
IS KUNST OVERAL?

INHOUDSTAFEL |

I.	INTRODUCTIE OP EDUCATIEVE MAP CONTOUR 7	P. 2
II.	CONTOUR MECHELEN VZW	P. 4
III.	CONTOUR 7, 7 ^{DE} BIËNNALE VOOR BEWEGEND BEELD	P. 5
IV.	THEMA CONTOUR 7	P. 7
V.	LOCATIES EN KUNSTWERKEN CONTOUR 7	P. 9
VI.	BEWEGEND BEELD?	P. 14
VII.	BEWEGEND BEELD IN EEN MAATSCHAPPIJ IN BEWEGING	P. 16
VIII.	VOORBEREIDING OP EEN BEZOEK AAN CONTOUR 7	P. 17
IX.	TIJDENS EEN BEZOEK AAN CONTOUR 7	P. 18
X.	VERWERKING NA EEN BEZOEK AAN CONTOUR 7	P. 19
XI.	VAKOVERSCHRIJDENDE EINDTERMEN EN ONTWIKKELINGSDOELEN	P. 21
XII.	PRAKTISCHE INFORMATIE	P. 25
XIII.	CONTACT	P. 27
XIV.	EDUCATIEVE PARTNERS	P. 28
	BIJLAGE 1: PERSKNIPSELS CONTOUR 7	P. 29
	BIJLAGE 2: INSTALLATIEFOTO'S CONTOUR 7	P. 34
	BIJLAGE 3: GESPREK MET CURATOR NICOLA SETARI	P. 37
	BIJLAGE 4: CONTOUR 7 APP	P. 40

INTRODUCTIE OP EDUCATIEVE MAP CONTOUR 7 |

CONTOUR vertrekt altijd vanuit een **open houding** tegenover kunst. Kunst, en meer specifiek bewegend beeld, hoeft niet hermetisch te zijn. Kunst hoeft niet te worden omschreven met moeilijke woorden. Kunst kan **overall** zijn: in een stad, in een school, in een kerk, op een televisiescherm.

Tijdens CONTOUR 7 ligt de nadruk vooral op het **ervaren van kunst op locaties** die een heel specifieke functie binnen de maatschappij vervullen.

Er zijn **twee verschillende mogelijkheden om CONTOUR 7 te bezoeken**: Enerzijds bieden we scholen een **gegidste rondleiding** aan waarin een aantal locaties aanbod komen zoals het Cultuurcentrum Mechelen, de Vlietenkelder en het Hof van Busleyden. Een rondleiding duurt ongeveer 2 uur. Er kunnen maximum twintig leerlingen mee per gids.

Anderzijds kan je met je klas **op eigen houtje de biënnale bezoeken, met behulp van deze educatieve map en de bezoekersgids die je gratis kan afhalen aan het startpunt** (Academie Mechelen, Minderbroedersgang 5). Bekijk zeker ook onze website www.contour7.be, waar je alle praktische en inhoudelijke informatie over de tentoonstelling kunt terugvinden.

Aan het startpunt van de Biënnale voor Bewegend Beeld kan eveneens de **CONTOUR 7-app** gedownload worden. Deze app werd ontwikkeld door studenten uit de richting Interactive Multimedia Design van Thomas More Hogeschool (Designsource). De smartphone-applicatie leidt je van de ene locatie naar de andere en voorziet de bezoekers van informatie. Dergelijke app is een leuke manier om digitale media te integreren in de lessen, of tijdens een bezoek aan CONTOUR 7. Indien u nog praktische vragen heeft dan helpen onze baliemedewerkers u graag verder.

Voor wie en met welk doel is de educatieve map gemaakt?

Belangrijk om weten is dat dit in de eerste plaats géén werkinstrument is voor leerlingen, maar een **werkinstrument voor leerkrachten** met het oog op het voorbereiden van een schoolbezoek aan CONTOUR 7. De map is gemaakt voor leerkrachten die lesgeven aan leerlingen vanaf de tweede graad secundair onderwijs, maar uiteraard kunnen ook andere doelgroepen de biënnale bezoeken. We werken samen met ervaren gidsen die zich gemakkelijk kunnen aanpassen naargelang de groep (rondleidingen voor kinderen uit het lager onderwijs zijn eveneens een mogelijkheid).

Deze map bevat een ruim aanbod aan **achtergrondinfo** over de kunstenaars, kunstwerken en locaties, over het thema van de biënnale, algemene info over bewegend beeld (video, film, performance en installaties), over kunst in de publieke ruimte - aangezien de presentatie van kunst op bijzondere plekken in de stad van essentieel belang is voor CONTOUR, over bewegend beeld in onze maatschappij, enz.

Uiteraard bevat deze map ook heel wat **vragen en opdrachten ter voorbereiding** op een bezoek aan CONTOUR 7, om **tijdens het bezoek** aan de biënnale te gebruiken en een aantal mogelijke **verwerkingsopdrachten** voor achteraf.

Tot slot bevat deze map een korte opsomming van **vakoverschrijdende eindtermen en ontwikkelingsdoelen** die je kan behalen door een bezoekje aan de biënnale te brengen.

In de bijlage vind je een **gesprek met curator Nicola Setari**, een aantal **installatiefoto's** van de kunstwerken van CONTOUR 7 en een aantal **persartikels** die reeds verschenen zijn over de zevende Biënnale voor Bewegend Beeld.

Deze map is opgevat als **een open werkinstrument**, als een uitnodiging tot het stellen van vragen en het nadenken over kunst en vooral tot het ervaren van kunst met een open geest en heel veel plezier. We hopen dat je de vragen aan het begin van deze map als een kompas meegeeft aan jouw leerlingen. Hopelijk leiden deze vragen jullie ook samen doorheen de tentoonstelling.

Alvast van harte welkom op CONTOUR 7.

CONTOUR MECHELEN VZW |

Contour Mechelen vzw is een **kunstorganisatie** in **Mechelen**. Sinds 2003 organiseert CONTOUR de **Biënnale voor Bewegend Beeld**. De term 'biënnale' verwijst naar de regelmaat waarmee de tentoonstelling georganiseerd wordt; om de twee jaar. 'Bewegend beeld' verwijst naar film, video en installaties.

CONTOUR bezoeken is een even spannende als ontspannende manier om **hedendaagse beeldende kunst van internationaal niveau** te ontdekken. De biënnale toont **kunst op bijzondere locaties** in de binnenstad van Mechelen, waarbij de link tussen oude of meer recente gebouwen en hedendaagse kunst wordt gelegd: het heden, het verleden, kunst – meer bepaald bewegend beeld - en architectuur komen op deze manier samen.

In de jaren tussen de biënnales presenteert CONTOUR ook **kunst in de publieke ruimte**, zowel in de stad Mechelen zelf, als daarbuiten. Een voorbeeld hiervan is de *Circle of Energy* van Jan van Munster in de Goswin de Stassartstraat, een werk uit ContourLight in 2009.

CONTOUR heeft geen eigen tentoonstellingsruimte, maar werkt bewust steeds op **locatie en in de openbare ruimte**. CONTOUR wil een sterk verhaal met inhoud brengen voor zoveel mogelijk mensen. CONTOUR is beleven en bewegen, een hoogwaardige artistieke stadstocht die uniek is in Europa.

CONTOUR 7, 7de BIËNNALE VOOR BEWEGEND BEELD |

CONTOUR 7 is de 7de editie van de Biënnale voor Bewegend Beeld, die in de onpare jaren plaatsvindt.

Voor elke editie wordt een nieuw artistiek team aangesteld. Het **artistieke team** bestaat onder andere uit een curator, een tentoonstellingsarchitect en een grafisch vormgever. De **vormgever** (voor CONTOUR 7 Studio Luc Derycke) ontwerpt onder meer de affiches en zorgt voor het visuele aspect, de *'look & feel'* van de tentoonstelling. De **architect** (voor CONTOUR 7 Interieurkabinet) ontwerpt de tentoonstellingsarchitectuur, want net zoals voor een huis, moeten er voor tentoonstellingen muren en andere constructies worden gebouwd. De **curator** speelt een centrale rol binnen een tentoonstelling: hij/zij bepaalt het thema van de tentoonstelling en selecteert de kunstenaars en de kunstwerken die getoond zullen worden.

Tijdens de vorige editie van CONTOUR was de Deen Jacob Fabricius curator van dienst. Voor CONTOUR 7 was het de beurt aan de **Italiaanse curator Nicola Setari**. Hij stelde eveneens drie adviseurs aan (Chus Martínez, W. J. T. Mitchell en Hilde Van Gelder) die hem inhoudelijk ondersteunden bij het ontwikkelen van de thematiek en de kunstenaarselectie voor de Biënnale.

Voor CONTOUR 7 selecteerde Nicola Setari eenentwintig kunstenaars uit binnen- en buitenland.

Curator Nicola Setari tijdens een nachtelijk bezoek aan de Sint-Romboutstoren © Chloé Op de Beeck

CONTOUR 7, **Biënnale voor Bewegend Beeld**, wordt opgedragen aan de humanist en staatsman **Thomas More**. Door velen beschouwd als martelaar, door anderen als monster, maar ook als kunstenaar of filosoof. Wat er ook van zij, hij was als briljante dwaas ruimschoots voor op zijn tijd. Tijdens een verblijf in Vlaanderen in de zomer van 1515, waarbij hij ook Mechelen bezocht, schreef More het grootste deel van zijn boek over de ideale staat, het **eiland Utopia**.

CONTOUR 7 presenteert het werk van meer dan twintig **internationale kunstenaars** op verschillende locaties in **Mechelen**. Deze werken, waaronder een groot aantal nieuwe creaties, putten hun inspiratie uit de utopieën, monsters en martelaren uit heden en verleden.

Van zaterdag 29 augustus tot zondag 8 november 2015
Open op donderdag en vrijdag van 10.00 tot 17.00 uur
Open op zaterdag en zondag van 10.00 tot 18.00 uur

Officiële opening 28 augustus

Kunstenaars

AaBbPp / A Dog Republic & RAM Radioartemobile / Sander Breure & Witte van Hulzen / Andrea Büttner / Jan Fabre / Michael Fliri / Chiara Fumai / Johan Grimonprez / Fabrice Hyber / Rabih Mroué / Ana Prvacki / Michael Rakowitz / Gilad Ratman / Albert Serra / Slavs and Tatars / Nedko Solakov / Javier Téllez / Grazia Toderi / An van. Dienderen / Angel Vergara / Gilberto Zorio

Advies

Chus Martínez / W. J. T. Mitchell / Hilde Van Gelder

Curator

Nicola Setari

THEMA CONTOUR 7 |

CONTOUR 7, OPGEDRAGEN AAN THOMAS MORE

CONTOUR 7 brengt het werk van eenentwintig kunstenaars samen binnen twee inhoudelijke luiken: *Fooling Utopia* en *Monsters, Martelaren & Media*. Beide luiken zijn geïnspireerd op zowel het menselijke als het intellectuele traject dat Thomas More exact vijfhonderd jaar geleden in Mechelen aflegde. Het campagnebeeld van CONTOUR 7, een diepblauwe draaikolk, verbeeldt de dynamiek die binnen de context van de Biënnale tussen beide thema's speelt.

Monsters, Martelaren & Media

Over het verband tussen monsters en martelaren in hedendaagse en verleden media

Waarom hebben we monsters nodig? Helpen ze ons onze diepste angsten uit te drukken? Of willen ze ons waarschuwen voor een gruwelijke toekomst die ons mogelijk te wachten staat? Martelaren halen dan weer dagelijks het nieuws. Ze herinneren ons eraan dat mensen in staat zijn hun geloof zo radicaal te omarmen dat ze zelfs hun leven ervoor opofferen.

Het onderscheid tussen monsters en martelaren vervaagt echter snel als ze in de informatiedraaikolk van de huidige massamedia verdwijnen. Verschillende kunstwerken die binnen CONTOUR 7 worden getoond, benaderen het thema *Monsters, Martelaren & Media* letterlijk en figuurlijk door de historische binnenstad van Mechelen te bezetten.

Mechelen was in het verleden namelijk het decor voor zowel fictieve als werkelijke monsters en martelaren. De klopgeest Oude Rode Ogen, door Mechelaars ook gekend als De Nekker, teisterde volgens volkslegendes uit de zeventiende eeuw de moerassen rond de stad door er onschuldige kinderen en volwassenen te ontvoeren. Drie eeuwen later werd Mechelen het decor voor werkelijke gruwelen, toen Kazerne Dossin door Nazi-Duitsland werd ingezet als platform om Joden en Roma naar Auschwitz te deporteren.

Fooling Utopia

Over de zin en onzin van utopieën in de samenleving

Dat de hofnar en de zot zich de snedigste kritiek kunnen veroorloven, is een cliché dat al eeuwenlang meegaat. Waar rook is, is echter vaak vuur. Dat vond ook de Nederlandse humanist Desiderius Erasmus toen hij *De Lof der Zotheid* schreef. Thomas More en Erasmus wisselden hier per brief vaak hun mening over uit. Dit liet ongetwijfeld zijn sporen na in het boek *Utopia*, een scherpe en ironische kritiek op het Europa van toen.

Deze kritiek, die vijfhonderd jaar geleden erg prangend was, is vandaag nog steeds relevant gezien de potentiële *gexits* en grauwe eurocrisisen die ons boven het hoofd hangen. Toch wordt de kritiek door de ironische en grappige ondertoon van het boek meteen weer genuanceerd. More wou hiermee wellicht zijn eigen utopische theorieën ondergraven vooraleer iemand anders dat zou doen. Omdat hij wist dat zijn utopie nooit volledig werkelijkheid kon worden.

Het woord 'utopie' (een woord dat we aan More te danken hebben) draagt een zekere onhaalbaarheid met zich mee. Een utopie is een wens die onophoudelijk op vervulling wacht. Wat de zin en onzin van utopisch denken dan precies is, wordt binnen *Fooling Utopia* verder uitgediept.

LOCATIES EN KUNSTWERKEN |

In de bezoekersgids van CONTOUR 7 (verkrijgbaar aan het startpunt en de locaties van CONTOUR 7) en op de website van CONTOUR 7 (www.contour7.be) vind je bij elke kunstenaar, elke locatie en elk kunstwerk een heldere en beknopte uitleg.

Hieronder vind je een selectie van kunstwerken met extra weetjes en anekdotes die niet vermeld zijn in de bezoekersgids, noch op de website.

Cultuurcentrum Mechelen *Minderbroedersgang 5*

© Stijn Swinnen

- De Italiaanse kunstenaar **Grazia Toderi** heeft voor haar werk *Moon Extinguishers* twee nachten gefilmd vanop de Sint-Romboutstoren. Ze haalde haar inspiratie uit de bekende stadslegende 'De Manenblussers' waaraan de Mechelaars hun bijnaam te danken hebben.
- *Lili*, de film van de Belgische kunstenaar **An van Dienderen** werd opgenomen in de studio's van de VRT. Het decor werd eveneens gebruikt voor het televisieprogramma 'Ook getest op mensen'. De voice-over is afkomstig van een geluidsopname met de stem van de CEO van Kodak, Jeff Clarke.
- **Gilberto Zorio** is één van de grondleggers van de Italiaanse kunststroming 'Arte Povera', samen met **Jannis Kounellis** en **Mario Merz**. Doorgaans krijgen kunstenaars een financiële vergoeding (de zogeheten *artist fee*) in

ruil voor hun deelname aan de tentoonstelling. Deze kunstenaar wou geen financiële vergoeding, in ruil voor zijn deelname aan CONTOUR 7 werd de Internationale gespeeld op de beiaard van de Sint-Romboutstoren tijdens het openingsfeest.

- Voor het werk van de Israëlische kunstenaar **Gilad Ratman** werden alle piepschuimblokken op maat gesneden, op deze manier wil hij een landschap creëren zoals het decor waarin de drones in zijn video's vliegen.
- Het werk van de Venezolaanse kunstenaar **Javier Téllez** werd gefilmd in het *Bourbaki Panorama* in Zwitserland. Het Bourbaki panorama is meer dan 100 meter lang en beeldt taferelen uit van de Frans-Pruisische oorlog. Téllez werkt vaak samen met minderheidsgroepen. De acteurs die in de film te zien zijn, zijn geen professionele acteurs maar vluchtelingen.

De Vlietenkelder Ijzerenleen

© Stijn Swinnen

- In de 16de eeuw werd het 'vlietje' (stadskanaaltje) overdekt en ontstond de Vlietenkelder. Tijdens de Tweede Wereldoorlog deed de Vlietenkelder dienst als schuilkamer.
- **Michael Fliri** is opgegroeid in alle soberheid en zonder tv in de Italiaanse Alpen. Dit is opmerkelijk aangezien hij een videokunstenaar is. De kunstenaar vertolkt bijna altijd de personages uit zijn films, de toeschouwer krijgt echter zelden zijn gezicht te zien.
- Het werk van de Libanese kunstenaar **Rabih Mroué** is heel persoonlijk. Het verwijst vaak naar de gruwelen van de oorlog die hij heeft achtergelaten toen hij met zijn familie

uit Libanon moest vluchten. Het sluit dus erg goed aan bij de locatie waarin het werk wordt getoond.

Hof van Busleyden
Frederik de Merodestraat 65

© Stijn Swinnen

- Humanist **Thomas More** verbleef exact 500 jaar geleden in het Hof van Busleyden bij zijn vriend en mecenas Hieronymus van Busleyden, een vriend die hij deelde met die andere humanist Desiderius Erasmus. More schreef gedichten over de schoonheid aan het Hof van Busleyden, en droeg de eerste druk van zijn bekendste boek *Utopia* op aan Van Busleyden.
- In de ondergrondse tentoonstellingsruimte zijn twee oorspronkelijke manuscripten van het wereldberoemde boek **Utopia** van Thomas More te bezichtigen. De druk uit 1516 (Leuven) is aan Van Busleyden opgedragen. In de tweede druk uit 1518 (Basel) werd een gedicht over de binnentuin van het Hof van Busleyden opgenomen. Deze twee boeken vormen een heel belangrijk onderdeel van de tentoonstelling.
- De Belgische kunstenaar **Jan Fabre** bracht in 1977 een performance die *Hommage aan Thomas More* heette. Hiervan is elk beeldmateriaal kwijtgespeeld, enkel een paar strookjes 8mm pellicule zijn overgebleven. Voor *CONTOUR 7* deed hij deze performance opnieuw en filmde ze. De oorspronkelijke pellicule die werd teruggevonden uit 1977 hangt in een kadertje naast de nieuwe film uit 2015.
- Het werk van de Servische kunstenaar **Ana Prvački** draagt wegens expliciete beelden de leeftijdsrestrictie +16. Dit is het enige werk in de Biënnale met dergelijke leeftijdsrestrictie.

- In het werk *I'm Good At Love, I'm Good At Hate, It's In Between I Freeze* van Michael Rakowitz vind je scriptfragmenten en decorstukken voor een film die Rakowitz (een Amerikaanse kunstenaar met Iraaks-Joodse roots) wil opnemen over Leonard Cohen. Je vindt er o.a. een exacte kopie van de oorspronkelijke typemachine waarop Cohen al zijn songs schreef terug.
- Het Litouwse collectief **AaBbPp** heeft een web-shop waar ze hun werk verkopen. Deze web-shop kan worden beschouwd als een ironische knipoog naar het huidige neo-liberale marktsysteem. De werken (hoeden geïnspireerd op enerzijds het oude Chinese Keizerrijk, en anderzijds sportkledij) zijn namelijk ontzettend duur, waardoor ze nooit werkelijk verkocht zullen worden.
- *Lektor*, het kunstwerk van **Slavs and Tatars**, reist de wereld rond. Elke stad en/of land waar het kunstwerk tentoongesteld wordt, voegt een taal aan het werk toe. Nederlands is de zevende taal en werd speciaal voor CONTOUR 7 toegevoegd.
- De Franse kunstenaar **Fabrice Hyber** heeft zowel lokaal als nationaal een oproep gelanceerd om utopieën te verzamelen, iedereen kon zijn/haar utopie inzenden. Aan de hand van de meer dan 70 inzendingen heeft Hyber 25 nieuwe video-installaties gemaakt die onder de naam *TV MORE* te bewonderen zijn in het Hof van Busleyden.

Kazerne Dossin
Goswin de Stassartstraat 153

© Stijn Swinnen

- Het Nederlands kunstenaarsduo **Sander Breure en Witte van Hulzen** hebben een week lang verbleven op het Noorse eiland Utøya om de opnames te maken voor *The Shores Of A Island I Only Skirted*.

De Noker
Nokerstraat 6

© Stijn Swinnen

- De Italiaanse kunstenares **Chiara Fumai** vertolkt in haar werk *The Book of Evil Spirits* zelf de verschillende personages. Naast het feit dat ze allemaal vrouwen zijn, lijken ze op het eerste zicht weinig met elkaar gemeen te hebben. Het zijn vrouwelijke activistes, schrijfsters, terroristen, freaks en occulte mediums. De attributen die ze in haar video gebruikt worden zijn eveneens tijdens CONTOUR 7 te bezichtigen in de kapel van de Noker.
- De Brusselse kunstenaar met Spaanse roots **Angel Vergara** kampeerde voor zijn werk *De Nekker Tree* enkele dagen in de binnentuin van De Noker. Zijn werk heeft hij namelijk op de locatie zelf opgenomen. Hij bouwde ook een tentje om zijn opstelling (bestaande uit een schildersezels, glazen platen en filmcamera's) te kunnen laten staan in de regen.

BEWEGEND BEELD? |

De term ‘bewegend beeld’ verwijst naar films, video’s en installaties. Het zijn letterlijk “beelden die bewegen”. Vroeger heette CONTOUR namelijk ‘biënnale voor videokunst’, maar bewegend beeld dekt de lading beter. Er is namelijk zoveel meer kunst waarbij beelden bewegen dan enkel videokunst. ‘Moving image’ en ‘image en mouvement’ zijn gevestigde termen in het Engels en in het Frans, in het Nederlands spreken we over ‘bewegend beeld’.

Kunstenaars die met bewegend beeld werken, betrekken daarbij ook vaak andere media en kunstvormen, zoals fotografie, teken- en schilderkunst (binnen CONTOUR 7 bijvoorbeeld Gilad Ratman, Michael Rakowitz, Rabih Mroué, Gilberto Zorio, Fabrice Hyber of Jan Fabre) of performance en woordkunst (binnen CONTOUR 7 bijvoorbeeld Michael Fliri en Chiara Fumai).

Binnen het domein van de **beeldende kunsten** (beeldhouwkunst, schilderkunst, ...) wint bewegend beeld steeds meer aan terrein. Het is bijna niet meer weg te denken uit musea en tentoonstellingen van hedendaagse beeldende kunst. Videokunst ontstond in de **jaren '60**, het was een nieuw – digitaal – medium en was erg **experimenteel** binnen de kunstwereld in die tijd. Ondertussen is het een geaccepteerde kunstvorm en maken kunstenaars vaak gebruik van video.

In de **jaren '70** probeerden videokunstenaars zich **af te zetten tegen televisie**. Televisie was, net zoals video, met een videocamera gefilmd en ook op een klein scherm te zien. Toch probeerden de kunstenaars duidelijk te maken dat video iets heel anders is dan televisie. Ze deden dat door videokunst op een erg persoonlijke, lichamelijke manier te gebruiken, waarbij ze vaak hun eigen lichaam (en hun eigen performances) filmde. Ze toonden ook hoe televisie de waarheid verdraait door de montagetechnieken (knippen, plakken) duidelijk te tonen en te “ontmaskeren” in hun video’s. Anderzijds speelden ze ook met de technische mogelijkheden van videocamera’s die de televisie net niet ten volle kon benutten: special effects, versnelde en vertraagde beelden, vervaagde en onherkenbaar gemaakte beelden, ...

Videokunstenaars **zetten zich** niet alleen **af** tegen de televisie, maar ook **tegen film**. Video werd vaak als een minderwaardige, onvolmaakte versie van film bekeken. De videokunstenaars probeerden te tonen dat video een ander medium is dan film, met zijn eigen sterktes en zwaktes. Ze zetten zich af tegen film door vaak niet verhalend te werken, in tegenstelling tot films (die een – meestal chronologisch - verhaal vertellen). Videokunstenaars voerden dus eigenlijk een soort **strijd voor de (h)erkenning van videokunst als een kunstvorm op zich**, autonoom van film of televisie.

Eind jaren '80, begin jaren '90 veranderde er iets: geleidelijk aan ontstond er een **vervaging tussen de verschillende media**. Schilders gebruikten nu bijvoorbeeld ook video, videokunstenaars maakten animaties van tekeningen, filmmakers maakten video’s, en videokunstenaars maakten films en documentaires, dansers werkten met video, videokunstenaars begonnen een ruimte in te nemen door middel van installaties met daarin (bewegende) beelden.

Misschien is dit fenomeen, interdisciplinaire kunst (kunst die gebruikt maakt van verschillende media en disciplines), een onderdeel van het **postmoderne verschijnsel** van het verdwijnen van de Grote Verhalen (een term van de Franse postmoderne filosoof Jean-François Lyotard). Alle

zekerheden verdwenen, het bestaan van de waarheid werd in vraag gesteld en in de kunst vervaagde de grens tussen hoge cultuur (schilderkunst, beeldhouwkunst,...) en lage cultuur (televisie, video,...).

Dankzij de **technologische vooruitgang** (lichtere en meer nauwkeurige camera's, geavanceerde montageprogramma's op de computer, projectie op flatscreens en op grotere schermen, gebruik in interactieve installaties) is **videokunst sterk geëvolueerd**. Sommige videokunstenaren grijpen terug naar film, omdat ze in dit digitale tijdperk opnieuw verlangen naar het vakmanschap van film en naar zoemende projectoren.

Omdat **bewegend beeld** zo **aanwezig** is **in onze maatschappij** (in supermarkten, winkels, in de muziekwereld, ...) werd het voor de kunstenaars enerzijds moeilijker om zichzelf te onderscheiden en de aandacht van mensen te trekken. Bewegend beeld is overal: op school, op straat, op Facebook, op YouTube, ... Anderzijds werd de kunstenaar actief op een breder gebied, omdat er **meer mogelijkheden** zijn. Videokunst is een voorbijgestreefde, te eng geworden term. Daarom spreekt men nu liever over bewegend beeld.

Extra informatie over videokunst (bewegend beeld wordt hier nog videokunst genoemd) is te vinden op het postmoderne medium bij uitstek, Wikipedia.

<http://nl.wikipedia.org/wiki/Videokunst>

BEWEGEND BEELD IN EEN MAATSCHAPPIJ IN BEWEGING |

De tijd dat beelden enkel in de bioscoop en op jouw televisiescherm bewogen is al lang voorbij. Tegenwoordig bekijk je series en films op de computer of via internet, op YouTube, maak je zelf filmpjes met je gsm, plaats je zelf bewegend beeld op Facebook op op YouTube, bekijk je reclamefilmpjes op panelen op straat en in de supermarkt en bekijk je zelfs filmpjes op school (op internet of in de klas).

Bewegend beeld is... overal. Hoe ga je om met een maatschappij in beweging? Besef je wel door hoeveel beelden je omgeven wordt? En waar komen die beelden vandaan? Wie heeft ze gemaakt? En waarvoor zijn ze bedoeld? En wat gebeurt er met de beelden die jij zelf verspreidt?

Verdrinken we in de huidige **gemediatiseerde maatschappij**, drijven we er willoos op mee, zwemmen we tegen de mediastroom in, of vinden we er vlotjes onze weg in? Media-educatie en een bewuste omgang met media kan een kompas vormen voor leerlingen en hen doen nadenken over de beelden waarmee ze dagelijks bewust – en vaak onbewust – geconfronteerd worden, of die ze zelf creëren.

CONTOUR 7 kan een alternatieve manier zijn om na te denken over de rol die beelden kunnen spelen en over de evidentie (of net over het niet-evidente) van bewegend beeld. Zoals reeds in het thema vermeld, leven we vandaag de dag in een maatschappij waar we een overvloed aan beelden en informatie moeten slikken. Een kritische houding ten opzichte van de media is heel belangrijk. Het begrip mediawijsheid is niet meer weg te denken uit de huidige kennismaatschappij.

Mediawijsheid is een geletterdheid, het gaat over het leren omgaan met media (<https://vimeo.com/77042771>). Je kan iets pas leren door ermee in contact te komen en er zelf gebruik van te maken. Door de leerlingen een *One Minute Film* te laten maken komen ze effectief in contact met het medium. Heel wat nuttige informatie over **mediawijsheid** kan je vinden op volgende sites:

<http://www.platformrondmediawijsheid.be>

<http://mediawijs.be>

<http://www.mediawijzer.net>

<http://www.mediawijs.be/auteursrecht>

<http://mediawijs.be/dossiers/dossier-mediamakers>

Zie ook het onderdeel **Vorbereiding op een bezoek aan CONTOUR 7**. In dit onderdeel kun je vragen vinden die ingaan op mediawijsheid en die een insteek voor CONTOUR 7 kunnen vormen.

VOORBEREIDING OP EEN BEZOEK AAN CONTOUR 7 |

- *De vragen aan het begin van deze map* kunnen steeds als basis gebruikt worden voor, tijdens en na het bezoek aan CONTOUR 7. Ze kunnen een aanleiding vormen tot een voorbereidend groeps gesprek (de leerlingen kunnen eventueel eerst individueel over één of meerdere vragen nadenken en nadien kunnen de vragen klassikaal of in groep besproken worden).
- *Opdracht plus klas- of groeps gesprek* (vooraf de opdracht aan de leerlingen geven): (opdracht) Toon een filmpje dat je zelf hebt gemaakt met je gsm of een filmpje dat op je Facebook staat of dat je op YouTube/Vimeo hebt gezocht en vertel waarom je het leuk vindt en wie het filmpje heeft gemaakt.

Aan de hand hiervan kan je met de leerlingen *bespreken* waar de **beelden** vandaan komen, wie ze gemaakt heeft en waar en binnen welke context je ze kan bekijken (hier kan ook een gelinkt worden naar de regelgeving rond auteursrechten, vanaf eind september verschijnt er op de site van mediawijs een handige poster over auteursrechten, <http://www.mediawijs.be/auteursrecht>).

- *Klas- of groeps gesprek:* (opdracht) Vertel over je lievelingsfilm: is dat kunst? En wat is kunst eigenlijk? Heb je die film in de cinema gezien of op tv op of de computer? Maakt dat een verschil waar je filmpjes bekijkt? Bijvoorbeeld op de computer versus in de cinema? Hoe bekijk je ze het liefst?
- *Klas- of groeps gesprek:* Ga je soms naar musea? Heb je ooit al filmpjes of video's gezien in musea? Vind je dat filmpjes of video's thuishoren in een museum? Waarom, of waarom niet?
- *Opdracht plus klas- of groeps gesprek* (van tevoren de opdracht aan de leerlingen geven): Neem een foto of een voorwerp mee dat volgens jou kunst is. Hoe zou je het tonen (in een vitrinekast, op de grond, onder een spot, mogen mensen het aanraken, toon je het buiten of binnen) aan mensen?
- *Klas- of groeps gesprek:* Heb je ooit al een museum bezocht dat je heel leuk vond? Of een tentoonstelling (een tentoonstelling hoeft natuurlijk niet in een museum te zijn) die je leuk vond? Waarom? Hoe zag de tentoonstelling of het museum eruit? Hoe zou je het nog beter maken? Of omgekeerd: heb je nog nooit een museum bezocht dat je leuk vond? Hoe zou je er dan als museumdirecteur voor zorgen dat het wel fijn wordt?
- *Individuele opdracht:* wat is volgens jou een utopie? Hoe ziet jouw ideale wereld er uit? Hoe zou je een utopie uitbeelden?

TIJDENS EEN BEZOEK AAN CONTOUR 7 |

- *De vragen aan het begin en einde van deze map* kunnen steeds als basis gebruikt worden voor, tijdens en na het bezoek aan CONTOUR 7. Ze kunnen dienen als kompas tijdens de kunstwandeling. De leerlingen kunnen per leerling of per groepje één of meerdere vragen kiezen en toepassen op alle kunstwerken, op een kunstwerk naar keuze of op een aantal kunstwerken. De vragen kunnen ook de aanleiding vormen tot een klasgesprek of groepsgesprek aan het einde van de wandeling.
- *Individuele opdracht:* kies je favoriete kunstwerk. Waarom is dit jouw favoriete kunstwerk? Hoe zou jij dit op school tonen? Waar? Hoe zou je het presenteren? Waarom?
- *Individuele opdracht:* kies een kunstwerk of verschillende kunstwerken die zowel positieve als negatieve gevoelens oproepen. Wat zou de bedoeling van de kunstenaar zijn?
- *Individuele opdracht:* kies je favoriete kunstwerk. Waarom is dit jouw favoriete kunstwerk? Hoe zou jij dit in jouw stad tonen? Waar? Hoe zou je het presenteren? Waarom?
- *Individuele opdracht:* kies je minst favoriete kunstwerk en kies je favoriete kunstwerk. Leg uit waarom het ene kunstwerk je aanspreekt en waarom het andere je niet aanspreekt? Is dit wel kunst? En waarom?
- *Individuele opdracht:* kies een kunstwerk uit de tentoonstelling waarvan je vindt dat het eigenlijk geen kunst is. Leg uit waarom.
- *Individuele opdracht:* vind je de thema's van CONTOUR 7 (Fooling Utopia & Monters, Martelaren en Media) terug in de tentoonstelling? Zo ja, in welke kunstwerken zie je deze terugkomen? Zijn er kunstwerken waarin je een combinatie van de thema's ziet verschijnen?

VERWERKING NA EEN BEZOEK AAN CONTOUR 7 |

- De vragen aan het begin van deze map kunnen steeds als **basis** gebruikt worden voor, tijdens en na het bezoek aan CONTOUR 7. De vragen kunnen ook de aanleiding vormen tot een klasgesprek na het bezoek. Het kan boeiend zijn om de vragen die voor het bezoek aan CONTOUR 7 gesteld werden, opnieuw te bespreken. Denken de leerlingen er nu anders over? Hebben ze nog meer vragen?
- Wil je deel uitmaken van de geluidsinstallatie *Let's Talk Peace!* van het collectief A Dog Republic? Doneer **dan samen met je klas** je beste en meest charmante **blafgeluid** op via www.contour7.be/barking. Woef Woef!
- Zin om een heuse film te maken met jouw gsm of camera? Maak een kunstwerk op één minuut! CONTOUR organiseert een **One Minute Film-wedstrijd** : maak een filmpje van één minuut rond het thema van CONTOUR 7: *Monsters, Martelaren en Media*. Wat roepen die woorden bij jou op?

Alles kan, dus laat je creativiteit de vrije loop! Het winnende filmpje wordt in oktober een maand lang tentoongesteld op het startpunt van CONTOUR 7, Academie Mechelen.

Wil je jouw film zien prijken tussen kunstwerken van internationale artiesten? Dat kan, als je een minuutje de tijd hebt!

PRAKTISCH

Voor wie?

Voor iedereen die graag filmpjes maakt en jonger is dan 22 jaar.

Wanneer?

Je kan een film insturen tot 30 september 2015 (maximum één film per deelnemer)

Hoe insturen?

Insturen kan naar oneminute@contourmechelen.be. Graag de films in hoogste resolutie doorsturen, want ze worden op een flatscreen vertoond.

De winnaar?

De winnende film wordt gedurende de maand oktober getoond op het startpunt van CONTOUR 7 (Academie Mechelen). Voor de winnaar wordt ook een speciale prijs voorzien.

Hieronder vind je een aantal programma's waarmee de leerlingen aan de slag kunnen om een video te maken:

- [Vine](#)
- [Sway](#)
- [Animoto](#)
- [Powtoon](#)
- [Moovly](#)

Tijdens het maken van een filmpje kan het nuttig zijn om samen met de leerlingen even stil te staan bij de mediawijsheidscirkel, waarin 4 componenten (vaardigheden en competenties) aanwezig zijn: idealiter zouden deze componenten evenveel aandacht moeten krijgen tijdens het productieproces.

De 4 mediawijsheid-aspecten:

Techniek: beheersing technische vaardigheden als omgaan met Word, Excell, Powerpoint, maar ook: websites bouwen, weblog starten, filmpjes opnemen en bewerken, gebruik Twitter en andere sociale media.

Creativiteit: het inzetten van media voor artistieke expressie, kunstzinnige vormgeving van eigen mediaproducties, maar ook: participatief en innovatief mediagebruik. Het inzetten van media voor democratische doeleinden.

Analyse: kennis over de werking en invloed van media, het kunnen 'lezen' en interpreteren van (nieuwe) media, analyse van filmpjes, online informatie, achtergrondmuziek, kennis over de totstandkoming van media-inhouden.

Reflectie: bewustzijn van de eigen houding en gedrag tegenover anderen via media, de waarde van burgerrechten als privacy en vrijheid van meningsuiting en morele kwesties

- **Evaluatie** bij de leerlingen is belangrijk. Stel enkele vragen om te polsen naar de ervaring van je leerlingen: wat is bij hen blijven hangen, welke werken vonden ze goed/slecht, wat is goed/slecht voor een kunstwerk, wat was niet duidelijk, wat deed hen nadenken, wat sprak hen totaal niet aan, ...
- Hebben jouw leerlingen nog vragen voor de kunstenaars, de curator of de organisatie: mail ze (gebundeld) naar info@contourmechelen.be. Het Contourteam bezorgt je graag een antwoord op de vragen.
- Word Facebookfan van CONTOUR en ontdek achtergrondinfo, filmpjes en foto's over de biënnale. Leuke foto's van de klas mogen altijd gepost worden op de Facebookfanpage van CONTOUR.

VAKOVERSCHRIJDENDE EINDTERMEN EN ONTWIKKELINGSDOELEN |

Hieronder volgt een selectie van de verschillende VOET'en (vakoverschrijdende eindtermen en ontwikkelingsdoelen) waaraan gewerkt kan worden tijdens de voorbereiding, het bezoek en de naverwerking van CONTOUR 7.

ALGEMEEN: SECUNDAIR ONDERWIJS

Vakoverschrijdende eindtermen en ontwikkelingsdoelen

communicatief vermogen
creativiteit
empathie
esthetische bekwaamheid
exploreren
flexibiliteit
kritisch denken
mediawijsheid
open en constructieve houding
respect
samenwerken
zelfbeeld
zelfredzaamheid

TWEEDE GRAAD SECUNDAIR ONDERWIJS

Vakoverschrijdende eindtermen en ontwikkelingsdoelen

ASO / Humane Wetenschappen

** Met betrekking tot identiteit*

De leerlingen kunnen...

1. uitleggen hoe persoonlijke identiteit en groepsidentiteit tot stand komen en veranderen;
2. aantonen dat de perceptie van persoonlijke identiteit en groepsidentiteit afhankelijk is van een aantal factoren en het persoonlijk en groepsgedrag beïnvloedt;
3. opvattingen over de mens en over de gelijkwaardigheid van mensen in historisch en cultureel perspectief plaatsen en deze opvattingen met actuele wereldbeelden verbinden;
4. met voorbeelden toelichten hoe culturele identiteit ontstaat en evolueert.

BSO / Algemene vakken

** Met betrekking tot functionele taalvaardigheid*

De leerlingen...

1. kunnen informatief luisteren en lezen;
2. kunnen luisteren in interactie met anderen;
3. zijn mondeling assertief: ze kunnen informatie inwinnen, samenvatten en meedelen;
4. hanteren gepaste taal en omgangsvormen.

** Met betrekking tot functionele informatieverwerving- en verwerking*

De leerlingen kunnen...

1. onder begeleiding relevante en voor hen toegankelijke informatie in herkenbare concrete situaties vinden, selecteren en gebruiken;
2. informatie uit uiteenlopend voor hen bestemd tekst- en/of beeldmateriaal begrijpen en gebruiken;
3. onder begeleiding gebruik maken van informatie- en communicatietechnologie.

ASO / KSO / TSO / BSO

** Met betrekking tot muzisch-creatieve vorming*

De leerlingen...

1. exploreren muzisch-creatieve uitingen zoals muziek, toneel, literatuur, dans, schilderen en bouwkunst, design, interieurs, mode en kleding, gebruiksvoorwerpen enz. als elementen die het cultuurbeeld van een maatschappij mee bepalen: als statussymbool, als uiting van een persoonlijke esthetische smaak of als functioneel element.
2. ervaren dat muzisch-creatieve uitingen een mondiaal verschijnsel zijn en voorkomen op veel verschillende plaatsen, zoals musea, galerijen, publieke plaatsen (metro, stations), openbare gebouwen, fabrieken, kantoren, religieuze plaatsen, private huizen, tuinen en parken,...
3. erkennen de mogelijkheden van het gebruik van nieuwe technologieën (zoals ict) en nieuwe media in en de impact van nieuwe materialen op verschillende muzisch-creatieve uitingen.

** Met betrekking tot sociale vaardigheden*

- interactief competent worden

De leerlingen...

1. oefenen zich in relatievormen die ze minder goed beheersen, bijvoorbeeld: kritiek uiten en zich verdedigen, neen zeggen; discreet en terughoudend zijn; ongelijk of onmacht toegeven.
2. uiten hun zelfwaardegevoel en opvattingen.
3. worden zich bewust van en houden rekening met (on)gewenste effecten in een interactie.

- communicatieve vlotheid verwerven

De leerlingen...

1. herkennen functie en belang van een aantal elementen van goede communicatie en geven aan welke van deze elementen zij al beheersen.
2. oefenen zich in elementen van het communicatieve proces die ze minder goed beheersen, bijvoorbeeld: actief luisteren; beslissen over een mogelijke eigen reactie; zich helder uitdrukken in ik-termen.
3. zijn bereid om de inbreng van de gesprekspartner ernstig te nemen.

- in groep probleemoplossend samenwerken

De leerlingen...

1. passen belangrijke elementen van overleg en gezamenlijke probleemoplossing toe bijvoorbeeld: zoeken en aanbrengen van argumenten voor en tegen; voortbouwen op andermans inbreng; gezamenlijk zoeken naar een probleemoplossingswijze en ze toepassen; meewerken aan het proces van besluitvorming; de wijze van samenwerking evalueren.
2. zijn bereid om samen te denken, te argumenteren en te discussiëren om met anderen een situatie te verbeteren of een probleem op te lossen.

DERDE GRAAD SECUNDAIR ONDERWIJS

Vakoverschrijdende eindtermen en ontwikkelingsdoelen

ASO / BSO / KSO / TSO

** Met betrekking tot informatie verwerven en verwerken*

Leerlingen kunnen...

1. De leerlingen kunnen diverse informatiebronnen en -kanalen kritisch kiezen en raadplegen met het oog op te bereiken doelen.
2. informatie kritisch analyseren en samenvatten.

** Met betrekking tot het streven naar duidelijke communicatie*

Leerlingen...

1. communiceren doelgericht, bijvoorbeeld; toetsen elkaars interpretatie en stemmen die zo nodig op elkaar af; brengen de eigen gevoelens en gedachten tot uiting;
2. hebben er oog voor dat ze wensen en situaties benaderen vanuit eigen en andermans authenticiteit en expressie.

** Met betrekking tot muzisch-creatieve vorming*

Leerlingen...

1. staan open voor diverse muzisch-creatieve uitingen, zoals dans, design, muziek, architectuur,...
2. ervaren muzisch-creatieve uitingen als een verrijkende inspiratie om te functioneren in de eigen leefwereld en om zich te kunnen inleven in die van anderen.
3. kunnen bij eigen muzisch-creatieve uitingen waarden en gevoelens betrekken, er vorm aan geven en dit als verrijkend ervaren.
4. zien in dat ten gevolge van nieuwe technieken en materialen de kunsten, de techniek en de wetenschappen meer en meer integreren.

PRAKTISCHE INFORMATIE |

OPEN

Van zaterdag 29 augustus tot zondag 8 november 2015

Donderdag en vrijdag van 10.00 tot 17.00 uur

Zaterdag en zondag van 10.00 tot 18.00 uur

Woensdag op aanvraag voor groepen en scholen

TICKETS

€10 Standaardtarief

€7 Inwoners van Mechelen / -25 / +60 / werklozen / andersvaliden / groepen vanaf 10 personen

€2 BILL- en UiTpas / ICOM- en IKT-leden / lerarenkaart / studentenkaart tot 25 jaar

Gratis voor kinderen tot 12 jaar

VERKOOPPUNTEN

Startpunt CONTOUR 7

Academie Mechelen

Minderbroedersgang 5

2800 Mechelen

UiT in Mechelen

Hallestraat 2-4-6

2800 Mechelen

+32(0)70 22 28 00

uit@mechelen.be

www.uitinmechelen.be

RONDLEIDING RESERVEREN

Twee uur langs de hoogtepunten van CONTOUR 7

Taal NL / FR / EN

Aantal 10 tot 20 mensen per gids

Prijs €60 (toegangstickets niet inbegrepen)

Duur Ongeveer 2u

UiT in Mechelen

Hallestraat 2-4-6

2800 Mechelen

+32(0)70 22 28 00

uit@mechelen.be

www.uitinmechelen.be

MEDIATOREN

In Cultuurcentrum Mechelen en het Hof van Busleyden kan je met al je vragen terecht bij onze mediators: zij zijn continu ter plekke aanwezig om uitleg te geven over de kunstwerken

EDUCATIEVE WERKING

CONTOUR 7 heeft een begeleidende lesmap beschikbaar op maat van hoger secundair onderwijs en hoger onderwijs. Deze kunt u makkelijk terugvinden en valt gratis te downloaden op onze website.

WWW.CONTOUR7.BE

CONTOUR APP

Hoewel verloren lopen in Mechelen best een aangename ervaring is, kunnen de bezoekers van CONTOUR 7 op hun lauweren rusten. In samenwerking met de opleiding Interactive Multimedia Design aan de Thomas More-hogeschool is er namelijk een smartphone-applicatie die je vlotjes langs het parcours gidst. Deze kan je tijdens het lessen van je dorst in de Contourbar meteen op je smartphone laden dankzij de gratis wifi-verbinding.

Downloaden via app.contour7.be

TOTALE KIJKTIJD

De totale kijktijd van CONTOUR 7 bedraagt een viertal uren, inclusief wandeltijd. Je kan dus makkelijk de Biënnale voor Bewegend Beeld op een halve dag bezoeken. Zo blijft er tijd over om de adresjes van Meer in Mechelen te bezoeken.

WWW.CONTOUR7.BE

Op de website van CONTOUR 7 staat heel wat informatie over de kunstenaars, kunstwerken en locaties plus beeldmateriaal en filmpjes.

FACEBOOK - CONTOUR MECHELEN VZW

Word fan van Contour Mechelen vzw op Facebook en blijf op de hoogte! Op de fanpage ontdek je leuke filmpjes, achtergrondinfo, foto's. En je kan je uiteraard je eigen foto's van de biënnale delen.

NIEUWSBRIEF

Op de website van Contour (www.contourmechelen.be) kan je je inschrijven op de nieuwsbrief, zo blijf je op de hoogte van alle Contouractiviteiten.

CONTACTPERSOON PUBLIEKSWERKING

Alyssa Decq

Productie en publiekswerking

E alyssa@contourmechelen.be

T 015 33 08 01

Voor algemene vragen:

E info@contourmechelen.be

Algemene info over de organisatie, Contour Mechelen vzw:

W www.contourmechelen.be

CONTACT |

Steven Op de Beeck

Directeur

T. 0032 15 33 08 01

M. 0032 477 40 80 98

E. steven@contourmechelen.be

Alyssa Decq

Productie en publiekswerking

T. 0032 15 33 08 01

M. 0032 474 51 57 85

E. alyssa@contourmechelen.be

Hannes Dereere

Communicatie en pers

T. 0032 15 33 08 01

M. 0032 497 73 21 45

E. hannes@contourmechelen.be

CONTOUR MECHELEN vzw

Sint-Romboutskerkhof 2

B-2800 Mechelen

www.contourmechelen.be

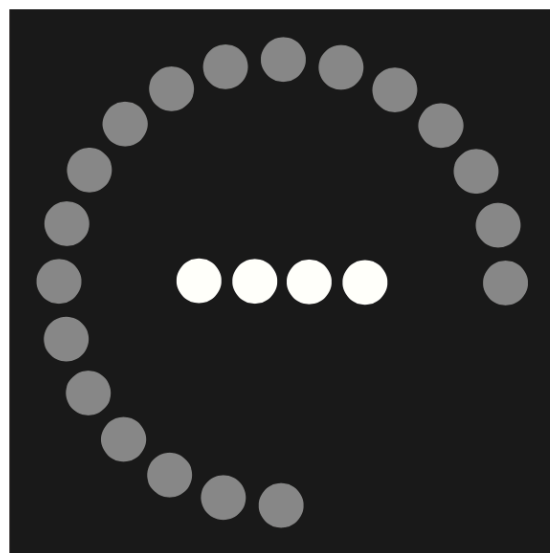
www.contour7.be

EDUCATIEVE PARTNERS CONTOUR 7 |

klasse

THOMAS

MORE

emmaüs

BIJLAGE 1 | PERSKNIPSELS

De Standaard - 28.08.2015

D6 | cultuur & media

DE STANDAARD
VRIJDAG 28 AUGUSTUS 2015

BIENNALE VOOR VIDEOKUNST CONTOUR PALMT MECHELEN IN

Van Utopia tot Utoya

Vijfhonderd jaar geleden streek de humanistische denker Thomas More even neer in Mechelen. Die passage is niet onopgemerkt voorbijgegaan. Dat blijkt uit de zevende editie van het stadsparcours Contour, opgedragen aan More en zijn notie van utopie. **SAM STEVERLYNCK**

Je hebt zo van die boeken die haast niemand gelezen heeft maar die toch een enorme invloed hebben uitgeoefend. Neem nu *Utopia* van Thomas More. Hij lanceerde daarmee niet alleen de courant gebruikte term 'utopie', maar formuleerde ook pertinente reflecties over de (ideale) maatschappij. More schreef het werk als kritiek op het Europa van die tijd', zegt curator Nicola Setari. 'Veel van die kritiek is tegenwoordig nog steeds van kracht. Ik vind de link met het Europa van vandaag, met haar immigratiecrisis en grexit, zeer interessant.' Setari nodigde 21 kunstenaars uit om in Mechelen aan de slag te gaan rond begrippen zoals utopie en dystopie. En het moet gezegd: Setari heeft zijn huiswerk goed gemaakt. Hij graaft niet alleen in het verleden van Mechelen, met als centraal gegeven de passage van More, maar ook in het onderbewustzijn van de stad aan de hand van haar legendes en volksverhalen. Zoals de kloggeest De Nekker, een metafoor voor het kwaad, die later akelig realistisch belichaamd zou worden door het naziregime. 'Mechelen is een ambigue stad', zegt de curator. 'Het heeft een rijk verleden. Het was de hoofdstad van de Lage Landen. In de zestiende eeuw had je hier figuren zoals Margaretha van Oostenrijk en Keizer Karel. Maar in de twintigste eeuw werd het een dystopie. De nazi's kozen de stad als transitkamp voor deportaties.' Dat zie je in de vernieuwde Dossinkazerne, het museum dat die donkere pagina uit de Mechelse geschiedenis herdenkt. Daar kan

Jan Fabre toont een video waarin hij bloemen plukt in de botanische tuin van Antwerpen. Die laat hij achter voor het huis in Mechelen waar Thomas More verbleef. © Jan Fabre

en een video zien die **Sander Breure & Witte Van Hulzen** maakten van een verlaten idyllische eiland. Bosrijk, gehuld in mist en met sappig groen gras. Kortom, een droomlocatie. Tot begint duidelijk te worden dat het om Utoya gaat, het eiland waar Anders Breivik een extreemrechts geïnspireerde massamoord uitvoerde. Op de achterkant van het scherm zie je dan weer beelden van migranten in overvolle, gammele boten. Of hoe voor sommigen de utopie uitmondde in een regelrechte dystopie.

Ademruimte

Contour gaat ook - letterlijk - ondergronds in de Vlietenkelder, een van de drie nieuwe locaties op deze editie. Het gaat om een zestiende-eeuws gedempt en overdekt stadskanaaltje dat tijdens de Tweede Wereldoorlog fungeerde als schuilkelder. **Michael Filiri's** (zie cover DS2) video-installatie *I pray to God I'm a false prophet* komt er mooi tot haar recht in het duistere krocht. Het werk is vernoemd naar een uitspraak van More en verwijst zowel naar wasafdrucken van heiligen als ont-hoofdingen. De Libanese **Rahib Mroué** had ook geen betere locatie voor zijn werk kunnen wensen. Hij vertrekt van een jeugdherinnering over door het Israëliëse leger verspreide strooibriefjes. Daarin werd de Libanese bevolking opgeroepen te vluchten indien ze niet gebombardeerd wilden worden. Dergelijke briefjes deed hij haast dertig jaar later opnieuw uit aan mensen die er toen bij waren. Tijdens het gesprek gaan ze die onderzenuwachtig gefrunnik onbewust verscheuren, verfrommen, verbranden of bekladden. Het resultaat wordt getoond in een reeks kleurenfoto's. In een video wat verderop wordt het huis van Mroué vertraagd gefilmd terwijl het wordt opegeblazen. Het zet de kunstenaar aan tot een mijmering over het verleden, herinneren en vergeten.

Jan Fabre palmt de mooiste locatie in met Hof van Busleyden,

waar More wel vaker kwam. In een prachtige zaal met houten plafond en verbluffende glasramen toont hij een 8 mm-film waarin hij een eerdere performance uit 1977 herneemt. Daarin plukt de kunstenaar bloemen uit de Botanische Tuin in Antwerpen die hij wat verderop achterlaat voor het huis waar More verbleef. **Fabrice Hyber** wil dan weer de lokale bevolking bij het project betrekken. Hij riep de inwoners van Mechelen en de rest van het land op om hun persoonlijke utopieën op te sturen. Die zet hij vervolgens in tekeningen en animaties om.

De bezoeker wordt op deze editie niet murw geslagen met een overvloed aan video-beelden, zoals wel eens kan gebeuren op dergelijke

De bezoeker wordt op deze editie niet murw geslagen met een overvloed aan video-beelden, zoals wel eens gebeurt op biënnales

biënnales. Er worden nooit te veel werken in één locatie getoond en bovendien krijgen ze voldoende ademruimte. Drie vierden zijn nieuwe producties, een erezaak voor Contour, wat wellicht mede verklaart waarom die werken zo mooi inspelen op de ruimtes. Dit is een overtuigende editie met gedegen werk, zonder echter al te veel uitschieters die je van je sokken blazen. Het levert niettemin een compact parcours op dat het unieke, rijke erfgoed van Mechelen mooi tot haar recht laat komen.

Contour 7

★★★★☆

Tot 8 november op verschillende locaties in Mechelen.

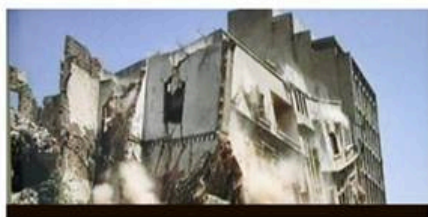
Een verlaten, idyllisch eiland blijkt het fatale Noorse Utoya te zijn. © Sander Breure & Witte Van Hulzen

Hear Hier ——— BEN VAN ALBOOM

**1 KUNST
MORE & MORE**

De zevende editie van *Contour*, de Mechelse Biënnale van Bewegend Beeld, draait rond Thomas More – martelaar volgens de Katholieke Kerk, zot volgens gelijk welke andere kerk, en voor zowat iedereen de auteur van het politiek-filosofische boek *Utopia*. Twintig (inter)nationale kunstenaars, onder wie Johan Grimonprez en Albert Serra, boksten films, installaties en performances in elkaar die verwijzen naar zijn leven en werk.

Van 29/8 tot 8/11 op verschillende locaties in Mechelen. contour7.be

**4 FOTOGRAFIE
PROFESSELE NOSTALGIE**

Wie haar naam vijftien jaar geleden googelde, kreeg foto's te zien van haar werk als model. Wie Marianna Rothen vandaag googelt, ziet vooral poëtische tafereelen die afkomstig lijken uit oude films met Brigitte Bardot en Claudia Cardinale. In werkelijkheid zijn ze afkomstig van haar hand. Het voormalige model ontpopte zich tot een professionele nostalgicus en dweilde de afgelopen jaren het internationale galeriescircuit af met haar dromerige foto's.

Van 4/9 tot 3/10 in Ingrid Deuss Gallery, Antwerpen. ingriddeussgallery.com

**5 FILM
KEYSTRAF DEBUUT**

De gerenommeerde Belgische choreograaf Wim Vandekeybus heeft al aardig wat dansfilms op zijn cv, en met *Galloping Mind* levert hij dit jaar ook zijn eerste fictiefilm af. De internationale coproductie met onder meer Natali Broods, de Brit Jerry Killick en een klein leger Hongaarse wezen doet het verhaal van een tweeling die bij de geboorte wordt gescheiden door een verpleegster. Die kan het niet verkroppen dat haar man hen bij een andere vrouw heeft verwekt. *Medisch Centrum West* was er niets tegen.

Première op 1/9 in Bozar, Brussel. In de zalen vanaf 9/9. bozar.be

**2 FOTOGRAFIE
WILLIAM KLEIN**

William Klein is vooral bekend als fotograaf, maar de inmiddels 87-jarige Amerikaan begon zijn carrière als schilder. En als hij tussendoor even geen films of kinetische kunst maakte, bracht hij zijn liefde voor fotografie en schilderkunst soms ook samen. *Fifty One* brengt een overzicht van de verschillende en redelijk fascinerende facetten van zijn werk.

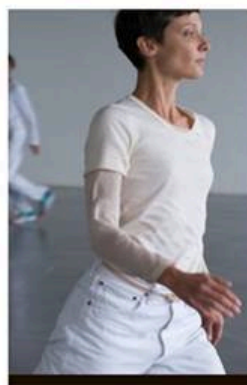
Van 3/9 tot 21/11 in *Fifty One*, Antwerpen. gallery51.com

**3 THEATER
THEATERFESTIVAL**

'De grootste winst van dit seizoen? De evenwichtige balans tussen de kwaliteit en de generositeit die je van "groot theater" mag verwachten, en de eigengereidheid van vorm en inhoud in de kleine zaal.' Het juryrapport van het Theaterfestival is elk jaar om van te smullen, net als de selectie. Staan dit jaar op het programma: *Al te luide eenzaamheid* van Koen De Sutter, *Work/ Travail/ Arbeid* van Anne Teresa De Keersmaecker en *Slumberland* van Nathalie Teirlinck, An Pierlé en Fulco Ottervanger.

Van 3/9 tot 13/9 in het Kaaitheater, Brussel. theaterfestival.be

**6 EXPO
RINUS VAN DE VELDE**

In een tentoonstelling van Rinus Van de Velde loop je niet zomaar rond, je bevindt je erin. De combinatie van zijn houtskooltekeningen en begeleidende teksten creëert een bevreemdende trip – een mix van fictie, meer fictie, andere fictie en de psyche of realiteit van de kunstenaar die overal in doorsijpelt.

Van 3/9 tot 10/10 in Tim Van Laere Gallery, Antwerpen. timvanlaeregallery.com

UTOPIA

tussen paradijs en slagveld

► Beklemming in de ondergrondse gewelven van de Vlietkelder. © Tim DeWit

Zevende videobiënnale 'Contour' in Mechelen focust op de utopie

ERIC BINCKHOUT

Het is vijfhonderd jaar geleden dat de Engelse humanist Thomas More zijn beroemde boek *Utopia* schreef, onder meer in Mechelen. Voor curator Nicola Setari de aanleiding om de Mechelse videobiënnale *Contour* in het teken van de utopie te zetten. Eenentwintig kunstenaars maken er relevante, vaak bekijpende, beelden bij.

In 1515 reidde Thomas More, graaf van de Engelse koning in Brugge, door Vlaanderen. Hij bezocht Antwerpen, waar hij stof opdeed voor zijn boek *Utopia*. In Mechelen verbleef hij bij zijn goede vriend Hieronymus van Busleyden, waar hij hoopgevoerschapelijk aan *Utopia* heeft zitten schrijven. In zijn boek met de iconische titel roept hij het beeld op van een ideale wereld, met nogal wat onderhuidse kritiek op de toenmalige waanstanden.

Dat mag dan vijfhonderd jaar geleden zijn, voor curator Nicola Setari blijft het thema 'utopie' relevant. "Ik denk dat de crisis in Europa de afgelopen jaren een vruchtbare grond voor utopisch denken is geboden. De problemen die Europa kende toen het boek *Utopia* werd geschreven, zijn nog steeds actueel."

Bootvluchtelingen

De 21 uitgenodigde videokunstenaars bestrijken een breed spectrum: van utopie tot dystopie, van sterrenhemel en aardse paradijs tot slagveld en

vluchtelingencrisis. De meesten maakten een nieuw werk, dat meestal inspelt op de plek waar het getoond wordt. Het Museum Kazerne Dossin, het voormalige transitiekamp voor Joden die op transport naar de nazi-uitroeiingskampen werden gezet, is de perfecte locatie voor een sterke video van het Nederlandse duo Saender Bessier en Witte Van Hulzen. Ervaar zie je klyfische beelden van een klein en schijnbaar onbewoond eiland. Maar dit *Utopia* blijkt *Utopia* te zijn, het Noorse eiland waar Anders Brevik in 2011 een politiek geïnspireerde moordaanslag pleegde waarbij 77 mensen omkwamen. Niets is dus wat het lijkt. Aan de achterkant van het scherm zien we iets soortgelijks gebeuren. Bootvluchtelingen spoelen aan op dichtbevolkte toeristenstranden. Varen de vluchtelingen utopie of dystopie tegemoet?

Een al even sterke video is van Johan

Grimonprez: een gesprek met de Amerikaanse politieke denker Michael Hardt over de Occupy-beweging en liefde en angst als politieke wapens, wordt vermeden met beelden uit de dystopische film noir *AlphaVille* van Jean-Luc Godard uit 1965.

Beklemming zit in de ondergrondse gewelven van de Vlietkelder, die in de Tweede Wereldoorlog dienstdeed als schuilkelder. De Libanese Rabih Mroué evocert er pijnlijke herinneringen aan het oorlogsjaar 2002, toen het Amerikaanse leger dreigend de verpleegster moe oproepen aan de Libanese bevolking om Betroet zo snel mogelijk te verlaten.

Van een heel andere orde zijn de bloemenstude die Jan Fabre brengt aan het huis van Pieter Gillis in Antwerpen, waar Thomas More in 1515 enkele weken verbleef, het aards paradijs met zijn zonnige en duistere kanten dat Angel Vergara oproept op een groot videoscherm in de omsloten kloostertuin van de Noker, of de nekende lichamen achter een heuse vijgenboom in een video van de Servische Ana Pruvck.

Contour biedt een afwisselend en bijzonder boeiend parcours met een uitzonderlijk gedoseerd aanbod van 35 werken. Maar trek zeker twee uur uit om de video's rustig te bekijken en zowel vragen als verdriet, schoonheid en geweld goed te laten doordringen.

Contour 7, tot 8 november op vier locaties. Vertrekpunt: Academie, Minderbroedersgang 5, Mechelen. www.contour7.be

"Ik denk dat de crisis in Europa de afgelopen jaren een vruchtbare grond voor utopisch denken is geboden"

NICOLA SETARI
CURATOR CONTOUR 7

Wat zijn dat voor vragen

'Ingebo vriend

Wat was uw r
"Oot had ik
Lemaire: Vi
on air hadd
vriend zijn
een eufaris
weigende c
Schief of nochtam e
telefoonsgesprek nie
een vriendschap. Te

Hoeveel Twitter-ve
"80.148. Niet allema

Wat was uw laatste
"Een mensheid heeft a
ge-Chronic... JE. Berke

Wat is het gewisste
"Twitter. Er bestaat ge
meer te zijn met wat et

Van welk medium ze
"Ik zit, met zoals het g
zware Snapchat-vers
medialaent op Twit
Echt parelten vaak."

Wat is de grootste te
"Oto-Jan Ham laat te
schijnen dat ik betaald
fotografieren op Insta
dat erg grappig te doe
altijd niet door dat fel
elkaar. Ook deze kras
een foto van een fles g
had voor mijn echtige
dat vaak toeveld maar
een product. Dat recht
ik dus voorlopig nog i

NOTEBOOKUITGAAN

Life, An van Diendoren

VOORJOU!

Nadat 10 duizend tickets heeft Marie Claire ook een verwenarrangement voor CONTOUR 7 klaarliggen, inclusief verblif met ontbijtbuffet in vestierentocol. Martin's Patisserie en een filootspa met drankje in skincare-centrum Good 28. Surf naar www.marieclaire.be en waag je kans.

CONTOUR 7
Monsters & martelaren in Mechelen

Op zoek naar een frisse cocktail van videokunst met architectuur? CONTOUR 7 troont je mee naar fascinerend mooie plekken in de Mechelse binnenstad. Wij namen de proef op de som. **TEST ETIENNE HEYLEN.**

CONTOUR is alweer aan haar zevende editie toe. Van bij de start profileert het festival zich als een expo die volledig aan videokunst - of bewegend beeld - is gewijd. Hannes Dereere, verantwoordelijk voor de communicatie: "We vinden het heel belangrijk dat elke editie verschillend is van de vorige. Daarom werken we telkens met een andere curator. CONTOUR 7 draagt de stempel van Nicola Setari, die zijn sporen verliet bij Documenta (13) in Kassel en co-curator was van Visionary Africa in de Brusselse Bozar. Hij koos voor een erbetoon aan Thomas More, die 500 jaar geleden in Mechelen verbleef en er aan zijn boek *Utopia* werkte. Voor sommigen is hij een martelaar, voor anderen een monster, voor iedereen een kunstenaar en filosoof. Op die basis toont CONTOUR 7 werk van meer dan twintig internationale en nationale kunstenaars - gevestigde waarden én debutanten - dat geïnspireerd is op utopieën, monsters en martelaren van vroeger en nu."

VOLG DE APP

CONTOUR 7 is te zien op zes tentoonstellingsplekken in Mechelen. Samen vormen ze een wandelparcours doorheen de historische binnenstad. Gestart wordt in de Mechelse Stedelijke Academie. Hannes: "We zijn heel blij dat we enkele locaties kunnen aankondigen die zelfs voor vele Mechelenaars onbekend zijn. Zo is er de *Vlinderkelder* aan de IJzerenleie die in WO II gebruikt werd als schuilkelder. Verder is er de historische kapel van de *Nobis* die exclusief voor CONTOUR 7 wordt opengesteld. Het Hof Van Buskuylen - de vroegere woons van diverse prominenten - de befaamde Dossinkazerne en het cultuurcentrum maken het plaatje af. Je werkt deze schitterende wandeling in een viertal uren af. Bijzonder handig is de app die je gratis kan downloaden op het startpunt: niet alleen een praktische wegwijzer met de route die je het beste volgt, maar ook met alle info over de verschillende locaties."

CONTOUR 7 loopt van zaterdag 29 augustus tot zondag 8 november. Open op donderdag en vrijdag van 10 tot 17 uur en op zaterdag en zondag van 10 tot 18 uur. Info: www.contour7.be

DAVID PALAZZI

Unfilled

NEEM PEN EN PAPIER

Het specifieke karakter van de tekenkunst - een discipline die vroeger al eens als minderwaardig werd beschouwd, maar tegenwoordig een vaste plek in de kunstscene heeft - vormt de kernkast van *Art on Paper*. Deze expo brengt een twintigtal solo shows uit Belgische en internationale galeries samen, zodat je in elke ruimte het specifieke karakter van de composities kan ontdekken. Figuratief, abstract, monumentaal, minimalistisch, driedimensionaal, discreet, performant of vertelend... Van 11 tot 13 september in de *Tenkenruizen van Bozar Brussel*. Info: www.artonpaper.be

Kermis nu.

Kermis vroeger.

MALLE MOLEN

Deconinck was de kermis het jachtterrein van de straatfotograaf, die op de toegangswegen, koppellijes, gezinnen of groepen vrienden of vriendinnen klikt. Na 1970 verdwenen kermisfotograaf en fotostiektramen stilaan uit beeld, want bijna iedereen had een eigen camera. Anno 2015 trok fotograaf Michel Dewijver opnieuw op pad om de moderne forain, wachtend op klanten of druk gefluterend, in zijn kraam vast te leggen. De expo *Terug van de kermis* is een verrassend en nostalgisch *hiddocument* over de kermis, vroeger en nu. Tot 13 september in het *Gentse Huis van Aaljn*. Info: www.huisvanaljn.be

DESIGNHOOFDSTAD

Met meer dan honderd culturele en commerciële manifestaties - tentoonstellingen, conferenties, een arts & crafts-fair dat de knowhow van vakkubel belicht en een designmarkt - is *Brussels Design September* twintig dagen lang het mekka voor wie van mooie en inspirerende dingen houdt: meubels, architectuur, grafische vormgeving, textiel... Via een stadsparcours, dat er voor de komende vrijdag veelbelovend uitziet, ontdek je allehande winkels, pop-up stores, galeries en culturele ruimtes. Van 10 tot 30 september. Info: www.designseptember.be

Galaxy to Space

NAAR DE MAAN EN TERUG

Allijd al zin gehad om de ruimte in te gaan met de zekerheid van een retourticket? De kans om even in de voetsporen van Joeri Gagarin, Neil Armstrong of Didi Frimout te stappen, krijg je met de expo *Gateway to Space: The Exhibition*. De tentoonstelling vertelt een verhaal van spektakel, moed en drama en brengt een glorieus verleden weer tot leven dankzij een uitzonderlijke collectie artefacten, schoolmodellen en echte voorwerpen uit de ruimte. Wie zijn gezin wel eens naar de maan wenst: dit is het moment. Tot 25 oktober in *Palais 2 van Brussels Expo*. Info: www.expo-space.be

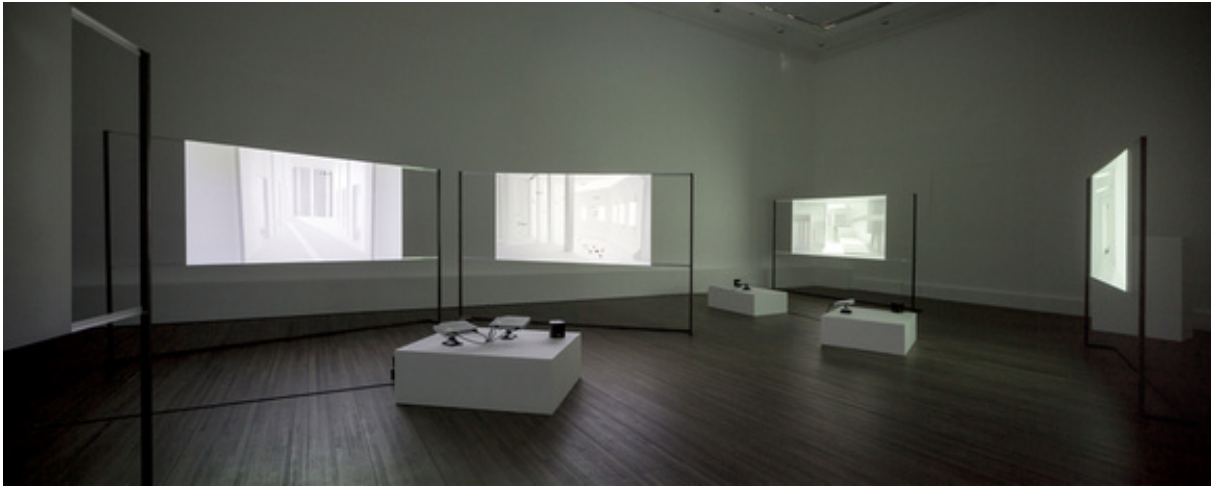
BIJLAGE 2 | INSTALLATIEFOTO'S CONTOUR 7

Andrea Büttner – Piano Destructions © *Kristof Vrancken*

Javier Téllez – Bourbaki Panorama © *Kristof Vrancken*

Gilad Ratman - Swarm © *Kristof Vrancken*

Michael Fliri – I Pray I'm A False Prophet © *Kristof Vrancken*

Jan Fabre – Searching for Utopia (Jantje op zoek naar Utopia of een orakelsteen)
© Kristof Vrancken

Angel Vergara – De Nekker Tree © Kristof Vrancken

BIJLAGE 3 | GESPREK MET CURATOR NICOLA SETARI

Over de kunst van utopisch denken Chloé Op de Beeck

Dromen van een betere samenleving is van alle tijden. Die verlangens ook op papier zetten in een politiek zeer onstabiel tijds kader en daarmee hét boegbeeld van utopisch denken worden, is niet iedereen gegeven.

De Engelse filosoof en staatsman Thomas More deed exact dat toen hij, ergens onderweg in Vlaanderen, de eerste woorden van zijn boek Utopia neerpende. Het is een anekdote die curator Nicola Setari graag aangrijpt om CONTOUR 7 vorm te geven. We ontmoeten Setari voor een gesprek over de zin en onzin van utopisch denken, de bruikbaarheid van utopieën binnen hedendaagse kunst en natuurlijk ook Thomas More.

Is er vandaag nood aan utopisch denken binnen de kunstsector?

Nicola Setari: ‘Utopisch denken en utopieën zijn altijd wel op één of andere manier in de kunsten aanwezig geweest, maar er waren periodes waarin de drang naar utopieën veel groter was. Schrijvers en kunstenaars probeerden aan die drang tegemoet te komen, zoals bijvoorbeeld na de Tweede Wereldoorlog het geval was. Beeldende kunst heeft de verantwoordelijkheid om utopisch denken levend te houden. Ik denk dat de crisis in Europa de afgelopen jaren een vruchtbare grond voor utopisch denken is gebleken. Voor CONTOUR 7 richten we ons op Utopia van Thomas More, want in veel opzichten zijn de problemen die Europa kende toen het boek werd geschreven nog steeds actueel.’

Thomas More lijkt op het einde van Utopia niet meteen een standpunt in te nemen. Hoe interpreteer jij zijn boek?

‘Ik zie het boek als een hedendaags kunstwerk. Er zijn zo veel mogelijke interpretaties van *Utopia*. De exacte opzet waarmee More het boek schreef, is niet helemaal duidelijk. Dat vind ik erg fascinerend, anders zou het boek nogal saai zijn. Je kan er niet echt uit afleiden of het eiland Utopia nu een ‘goede’ of een ‘slechte’ plek zou zijn. Ze kan een soort van ideaal zijn, zonder daarom ideologisch te worden. Zo begreep Thomas More het tenminste: niet als iets dat moet worden gerealiseerd, maar als een mogelijk en goed alternatief.’

‘*Utopia* bevat enkele gedenkwaardige passages die op een zeer krachtige en intelligente manier kritiek leveren op Europa, en in het bijzonder op Engeland. More wist heel goed wat hij zei, maar probeerde dat in ietwat bedekte bewoordingen te doen. Hij was namelijk een politiek figuur en moest voorzichtig zijn. Je voelt dat *Utopia* voor hem een evenwichtsoefening was: iets zeggen en tegelijkertijd niet zeggen. Maar ik denk zeker dat *Utopia* een positief boek is.’

Bezit het boek daardoor niet het potentieel om zowel voor goede als voor slechte doeleinden te worden gebruikt?

‘Ik herinner me een anekdote over een Spaanse katholieke bisschop (*Vasco de Quiroga in 1535, red.*) die als missionaris in Mexico een maatschappij opzette volgens de principes die More in *Utopia* beschrijft. Hij nam het boek dus letterlijk en gebruikte het concreet, hoewel dat niet de bedoeling was. Uiteindelijk bereikte hij wél een vrij goed resultaat: een samenleving waarin grote gelijkheid heerste. Wanneer die gelijkheidsprincipes in moderne tijden worden toegepast, zie je vaak een dystopische en weinig gelijke samenleving als resultaat. Het communisme van de Sovjet-Unie is daar een goed voorbeeld van.’

‘More was zich daar absoluut van bewust. In de einddialoog van het boek wijst hij bijvoorbeeld op hoe de afschaffing van privaat bezit tegen de aard van de mens indruist. Die schijnbare nutteloosheid van utopieën, ook van More zijn utopie, is voor kunstenaars een interessant gegeven. Kunst wordt nutteloos als je het probeert te gebruiken. Maar hoe meer je die nutteloosheid begrijpt en omarmt, hoe vitaler en belangrijker kunst wordt in ons leven.’

Op welke manier speelde het thema een rol binnen de selectie die je voor de Biënnale hebt gemaakt?

‘Er zijn natuurlijk veel kunstenaars die rond het thema ‘utopie’ werken. In zekere zin is kunst per definitie utopisch. Sommige kunstenaars produceren heel expliciet utopieën, maar dat interesseert mij niet echt. Ik ben geïnteresseerd in kunst waarvan de motieven misschien niet zo expliciet zijn, of zich in elk geval niet zo expliciet laten vatten.’

Moeten we met zo’n thema verwachten dat de Biënnale vooral politiek geëngageerde werken zal presenteren?

‘Nee, niet noodzakelijk. Hoewel dat gevaar natuurlijk bestaat. Als het thema wordt benaderd vanuit het oogpunt van kunstenaars die utopische projecten opzetten of rond mensenrechten werken, dan wordt het inderdaad expliciet politiek. Sommige kunst is nu eenmaal expliciet politiek en leunt aan bij propaganda. Er zijn curatoren en theoretici die dat enorm appreciëren en geloven dat kunst zo moet zijn. Samen met mijn adviseurs (*Chus Martínez, W.J.T. Mitchell en Hilde van Gelder, red.*) denk ik daar anders over.’

‘Er bestaat ook een politieke dimensie van kunst die een dialoog met literatuur, filosofie, wetenschap of zelfs godsdienst wil aangaan. De kunstenaars die mij interesseren, zijn bezig met dat soort dialogen. Hun werk overstijgt de gebruikelijke grenzen van wat kunst zou moeten zijn, of van wat de kunstwereld als thema’s of onderwerpen vooropstelt.’

Wat is het verband tussen het thema en de stad Mechelen?

‘Het is natuurlijk de bedoeling om de vijfhonderdste verjaardag van Thomas More zijn bezoek aan Mechelen te vieren, en het feit dat hij *Utopia* in Vlaanderen schreef te benutten. Het thema ‘utopie’ boeit me al lang, dus de link tussen *Utopia* en Mechelen was voor mij een uitgelezen kans.’

‘Nochtans, had men mij gevraagd een hommage aan Mechelen te brengen, zou ik waarschijnlijk zo snel mogelijk de benen hebben genomen. Maar ik vind Mechelen nu eenmaal een heel fijne plek! Vergeet niet dat de Lage Landen vroeger vanuit Mechelen werden bestuurd en dat alle kunstenaars en denkers hier ooit naartoe wilden komen. Ik denk dat de architectuur en de structuur van de stad ons vandaag nog steeds iets over die geschiedenis vertellen.’

Zijn er ook verbanden met de locaties?

‘Elke locatie heeft een link met het thema. Kazerne Dossin is bijvoorbeeld een expliciete verwijzing naar monsters en martelaren. De Noker naar waanzin en gekheid, want het was een instelling voor geesteszieken. De Vlietenkelder, een ondergronds gangencomplex dat al sinds de Middeleeuwen bestaat, is een plek voor akelige monsters, maar ook een schuilkamer waar

men zich in de Tweede Wereldoorlog kon beschermen tegen oorlogsgeweld. Het Hof van Busleyden is een schat en een geschenk, daar ben ik echt blij om. De bezoeker kan er in hetzelfde huis waar More ooit verbleef rondwandelen en hedendaagse kunst bekijken.'

BIJLAGE 4 | CONTOUR 7 APP

Hoewel verloren lopen in Mechelen best een aangename ervaring is, kunnen de bezoekers van CONTOUR 7 op hun lauweren rusten. In samenwerking met de opleiding Interactive Multimedia Design aan de Thomas More-hogeschool is er namelijk een smartphone-applicatie die je vlotjes langs het parcours gidst. Wij spraken met Axel Verstappen en Liesbeth Vanaerschot, twee studenten die hun schouders onder deze app hebben gezet.

Dag Axel en Liesbeth. Kunnen jullie de smartphone-app die jullie voor CONTOUR 7 maakten even toelichten?

Axel Verstappen en Liesbeth Vanaerschot: ‘Onze applicatie toont een kaart van Mechelen waar alle locaties van CONTOUR 7 op terug te vinden zijn. Op basis van je eigen positie in de stad kan je makkelijk navigeren tot je bij de gewenste locatie uitkomt. Per locatie is er informatie over de historiek van het gebouw, de kunstwerken en de kunstenaars beschikbaar.’

Klinkt goed! Hoe krijg ik de applicatie op mijn smartphone?

‘Het leuke eraan is dat het een webapplicatie is. Je moet dus niet eerst naar de app-store gaan om de applicatie te installeren. Je kunt gewoon toekomen, surfen en onmiddellijk beginnen. Bovendien werkt de applicatie, eenmaal opgeladen, ook zonder internet.’ *(Aan het startpunt van CONTOUR 7 zal een gratis wifiverbinding beschikbaar zijn om de app te downloaden, red.)*

Jullie werken onder de noemer Designosource, wat is dat precies?

‘Designosource is een ‘practice enterprise’ waarmee studenten Interactive Multimedia Design aan de Thomas More-hogeschool in Mechelen kennis kunnen maken met het reilen en zeilen van een echt bedrijf. Zo zetten we, onder begeleiding van de docenten, onze eerste stappen in het werkveld.’

Hoe verliep het proces om de CONTOUR 7-app te maken?

‘CONTOUR 7 was een uniek project omdat we op veel vlakken carte blanche kregen. We kregen de kans om zelf te onderzoeken welke techniek het meest geschikt zou zijn. In het begin was dat natuurlijk wat zoeken, maar uiteindelijk hebben we een heel mooi resultaat behaald.’

Wat hebben jullie bijgeleerd?

‘Ik denk dat we vooral hebben ondervonden dat het eerste idee niet altijd het beste is. We hebben veel verschillende dingen uitprobeerde, tot we alles exact op maat van het project kregen. Het was een interessante en leerrijke ervaring. Zeker omdat we zo’n enthousiaste opdrachtgevers hadden!’

Komen jullie CONTOUR 7 bezoeken?

‘Zeker, we kijken ernaar uit om de sfeer van de Biënnale op te snuiven. En onze applicatie uit te testen natuurlijk!’